Furnizarea energiei electrice la consumatorii finali din parcurile industriale și centrele comerciale

Din perspectiva legislației din domeniul energiei, respectiv Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienţii finali, aprobat prin ORDINUL ANRE nr. 5 din 3 februarie 2023, orice consumator de energie electrică care își desfășoară activitatea într-un parc industrial sau într-un centru comercial este considerat consumator final de energie electrică iar activitatea de revânzare a energiei electrice de către proprietarii acestor parcuri/centre este considerată activitate de furnizare a energiei electrice, rețelele de distribuție pe care aceștia le dețin și le exploatează în vederea alimentării consumatorilor cu energie electrică fiind considerată activitate de distribuție a energiei electrice.

Precizăm faptul că, revânzarea energiei electrice către chiriașii centrelor comerciale/parcurilor industriale, încalcă prevederile legale aplicabile, fiind o activitate ilegală care se sancționează.

În susținerea acestor afirmații prezentăm următoarele elemente legislative:

1. **Conform prevederilor art. 52 din Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012:**

”Furnizarea energiei electrice
(1) Pentru furnizarea energiei electrice la clienţi se încheie un contract, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
(2) Furnizorii sunt liberi să stabilească preţul la care furnizează energia electrică clienţilor, cu excepţia situaţiilor expres reglementate de prezenta lege.
(3) Energia electrică furnizată clientului se facturează de către furnizor, conform reglementărilor emise de ANRE şi prevederilor legale în vigoare.
(4) Sunt interzise consumul şi furnizarea de energie electrică fără încheierea contractului de furnizare, cu excepţia situaţiilor reglementate în acest sens de către ANRE.”

2. **Conform prevederilor ORDINULUI nr. 5 din 3 februarie 2023 pentru aprobarea Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienţii finali:**

”Art. 4

(5) Furnizarea energiei electrice către clienţi se realizează de către furnizori, pe bază de contracte de furnizare a energiei electrice.
(6) Furnizarea energiei electrice se desfăşoară în baza unei licenţe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice.

(7) Prin derogare de la prevederile alin. (6), **furnizarea energiei electrice se poate realiza fără a fi necesară deţinerea unei licenţe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice de către:**
a) persoana fizică sau juridică care deţine unităţi de producere a energiei electrice către clienţii alimentaţi direct din instalaţiile electrice aferente unităţilor de producere;
b**) OD neconcesionari către clienţii alimentaţi direct din reţelele electrice pe care aceştia le exploatează sau situaţi în proximitatea acestor reţele.**
(9) Furnizarea energiei electrice la un loc de consum se realizează doar în condiţiile existenţei unui contract pentru prestarea serviciului de distribuţie a energiei electrice şi/sau a unui contract pentru prestarea serviciului de transport a energiei electrice şi a serviciului de sistem, pe perioada de valabilitate a contractului de furnizare a energiei electrice.

Art. 6

(1) Comercializarea energiei electrice de către un OD neconcesionar la un loc de consum alimentat direct din reţeaua electrică a acestuia se realizează pe baza unui contract de furnizare conform prevederilor prezentului regulament. Contractul de furnizare a energiei electrice se completează cu prevederile referitoare la prestarea serviciului de distribuţie prevăzute în contractul-cadru pentru prestarea serviciului de distribuţie a energiei electrice încheiat între operatorul de distribuţie concesionar şi furnizor.”

Astfel, pentru a desfășura o activitate de distribuție și furnizare a energiei electrice către consumatorii alimentați din rețelele deținute de distribuție a energiei electrice, proprietarii de centre comerciale și parcuri industrial/logistice, au obligativitatea legală de a-și obține confirmarea sistemului de distribuție pe care îl dețin și exploatează, ca sistem de distribuție închis și de a desfășura activitatea de furnizare a energiei electrice conform dizpozițiilor Legii energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012 și al Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin ORDINUL ANRE nr. 5 din 3 februarie 2023.

Încălcarea acestor norme legislative imperative reprezintă contravenții și sunt prevăzute în art. 93 din Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012:

”Contravenţii

(1) Constituie contravenţii următoarele fapte:
5. nerespectarea reglementărilor tehnice şi/sau comerciale emise de ANRE, inclusiv pe cele privind furnizarea energiei electrice la clienţii finali;”

Pentru o mai bună înțelegere a celor prezentate redăm mai jos următoarele definiții, prevăzute de Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012:

“ART. 3

În înţelesul prezentului titlu, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

20. client final - orice persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică pentru consum propriu; în cuprinsul legii noţiunile de „client final“şi „consumator“ sunt echivalente**;**

46. furnizare de energie electrică - activitatea de vânzare de energie electrică către clienţi, inclusiv revânzarea, precum şi alimentarea cu energie electrică a locurilor de consum aflate în proprietatea furnizorului. Activitatea de vânzare a energiei electrice achiziţionate de la un furnizor de energie electrică şi folosită de către un operator al unui punct/unei staţii de reîncărcare a bateriilor ce echipează vehicule electrice şi hibrid electrice plug-in nu reprezintă furnizare de energie electrică;

47. furnizor - persoană fizică şi/sau juridică ce desfăşoară activitatea de furnizare de energie;

70. operator de distribuţie - orice persoană fizică sau juridică ce deţine, sub orice titlu, o reţea electrică de distribuţie şi care răspunde de exploatarea, de întreţinerea şi, dacă este necesar, de dezvoltarea reţelei de distribuţie într-o anumită zonă şi, după caz, a interconexiunilor acesteia cu alte sisteme, precum şi de asigurarea capacităţii pe termen lung a reţelei de a satisface un nivel rezonabil al cererii de distribuţie de energie electrică.”

Este important a se reține faptul că prin legislația specifică, aplicabilă în materie, proprietarilor de astfel de rețele li se oferă posibilitatea legală de a desfășura aceste activități transparent și totodată cu beneficiul de a-și acoperi costurile aferente acestor activități.

Conform articolului 10, din același act normativ:

”Categoriile de autorizaţii şi licenţe

(…)

(4^1) Licenţa pentru prestarea serviciului de distribuţie se acordă operatorilor economici care au încheiate contracte de concesiune a serviciului de distribuţie cu ministerul de resort în condiţiile legii, denumiţi operatori de distribuţie concesionari.
(4^2) **Prestarea serviciului de distribuţie este permisă fără deţinerea unei licenţe acordate de ANRE conform prevederilor prezentului titlu, după cum urmează**:
a) operatorilor economici care operează sisteme de distribuţie închise în condiţiile art. 50, indiferent de puterea electrică aprobată pentru locurile de consum;
b) operatorilor de distribuţie sau administratorilor parcurilor industriale în interiorul parcurilor industrial constituite conform Legii nr. 186/2013 privind constituirea şi funcţionarea parcurilor industriale, cu modificările ulterioare, operatorilor de distribuţie sau administratorilor de zone libere în interiorul zonelor libere constituite conform Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările şi completările ulterioare, indiferent de putere;
c) operatorilor economici care deţin reţele de distribuţie ce alimentează cu energie electrică locuri de consum cu puteri electrice aprobate însumate mai mici de 3 MW, alţii decât operatorii economici prevăzuţi la lit. a) şi b);

d) operatorilor economici prevăzuţi la lit. b) care deţin reţele electrice în afara limitei parcului industrial/zonei libere, până la punctul de delimitare cu reţeaua electrică de distribuţie a concesionarului sau cu reţeaua electrică de transport, cu respectarea următoarelor condiţii:

(i) puterile electrice aprobate pentru locurile în afara limitei parcului industrial, respectiv a zonei libere alimentate din reţelele electrice să fie în mod cumulat sub 3 MW;

(ii) există înştiinţarea scrisă către operatorul de distribuţie concesionar din regiunea de amplasare a parcului industrial sau a zonei libere respective cu privire la prestarea serviciului de distribuţie prin aceste reţele electrice;

e) deţinătorilor unor capacităţi de producere a energiei care desfăşoară activitatea de distribuţie, inclusiv prin prestarea serviciilor de transformare şi/sau conexiune pentru operatorii de reţea, pentru alimentarea cu energie electrică a clienţilor finali racordaţi direct la instalaţiile electrice aferente unităţilor de producere respective sau din reţelele electrice pe care deţinătorii capacităţilor de producere le exploatează.

(4^3) Prin excepţie de la prevederile alin. (4^1), ANRE acordă licenţă pentru prestarea serviciului de distribuţie a energiei electrice de către operatori economici ce deţin reţele de distribuţie într-o zonă concesionată altui operator economic dacă aceştia deţin acordul scris al operatorului de distribuţie concesionar, în cadrul aceleiaşi perioade de concesiune. Operatorul de distribuţie concesionar poate să refuze acordul scris numai dacă acest refuz este motivat şi justificat pe criterii obiective, din punct de vedere tehnic şi/sau economic. În cazul în care refuză să emită acordul de mai sus, operatorul de distribuţie concesionar are obligaţia să asigure racordarea utilizatorilor operatorului economic refuzat, conform reglementărilor aprobate de autoritatea competentă, în condiţii de eficienţă economică cel puţin egală cu soluţia de racordare din solicitarea refuzată, inclusiv cu luarea în considerare a tarifelor de distribuţie aplicabile.

(6) Activitatea unei persoane fizice sau juridice, constând în comercializarea energiei electrice la clienţii finali alimentaţi direct din instalaţiile electrice aferente unităţii de producere a energiei electrice sau din reţelele electrice pe care aceasta le exploatează sau situaţi în proximitatea acestor reţele, se desfăşoară fără licenţa de furnizare a energiei electrice prevăzută la alin. (2) lit. f), în condiţiile respectării reglementărilor specific aprobate de ANRE."

Astfel, pentru majoritatea centrelor comerciale și parcurilor industriale, care dețin și exploatează rețele de distribuție cu o putere instalată mai mare de 3 MW, cea mai potrivită soluție este cea de a obține de la ANRE confirmarea sistemului de distribuție pe care îl dețin și exploatează, ca sistem de distribuție închis.

Conform art. 50 din acelaşi act normativ, respectiv Legea nr. 123/2012, condiția obținerii acestei confirmări presupune respectarea următoarelor cerinţe:

"Sistemul de distribuţie închis

(1) Sistemul de distribuţie închis este acel sistem prin care se distribuie energie electrică într-o zonă industrială, comercială sau de servicii comune, limitată din punct de vedere geografic şi care, fără a aduce atingere dispoziţiilor alin. (4), nu alimentează clienţii casnici, dacă:

a) din motive tehnice sau de securitate specifice, activităţile ori procesul de producţie desfăşurate de utilizatorii sistemului respectiv sunt integrate; sau
b) sistemul respectiv distribuie energie electrică, în principal proprietarului sistemului de distribuţie, operatorului acestuia ori operatorilor economici afiliaţi acestora.
(2) Operatorului unui sistem de distribuţie închis nu i se aplică:
a) obligaţiile de a cumpăra energia electrică pe care o foloseşte pentru a acoperi consumul propriu tehnologic şi serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenţei din sistemul său, conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii şi bazate pe piaţă;

b) obligaţia ca tarifele sau metodologiile care stau la baza calculării acestora să fie aprobate înainte de intrarea în vigoare;
c) obligaţia de a achiziţiona servicii de flexibilitate prevăzută la art. 45^1 şi de la obligaţia, prevăzută la art. 45 alin. (1) lit. c), ca operatorul de distribuţie să îşi dezvolte sistemele de distribuţie pe baza unor planuri de dezvoltare a reţelei;
d) obligaţia prevăzută la art. 45 alin. (1^1) de a nu deţine, dezvolta, administra sau exploata puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice;
e) obligaţia prevăzută la art. 46^1 alin. (1) de a nu deţine, dezvolta, administra sau exploata instalaţii de stocare a energiei;
(3) Tarifele pentru serviciul de distribuţie dintr-un sistem de distribuţie închis sau metodologiile care stau la baza calculării acestora pot fi şi aprobate şi revizuite de ANRE, la cererea unui utilizator al sistemului de distribuţie închis.
(4) Dispoziţiile alin. (2) se aplică şi în cazul în care în zona deservită de un sistem de distribuţie închis sunt amplasaţi clienţi casnici, numai dacă consumul anual al acestora este mai mic de 5% din consumul anual al sistemului închis şi dacă aceştia se află într-un raport de muncă sau într-o formă de asociere cu proprietarul sistemului de distribuţie.
(5) În cazul în care apreciază că sistemul de distribuţie pe care îl exploatează se încadrează într-un sistem de distribuţie închis, un operator economic poate solicita ANRE confirmarea prin decizie a sistemului de distribuţie respectiv ca fiind sistem de distribuţie închis. ANRE confirmă prin decizie încadrarea unui sistem de distribuţie ca fiind sistem de distribuţie închis dacă sunt îndeplinite cerinţele prevăzute la alin. (1) şi (4).
(6) Operatorii economici care operează sisteme de distribuţie închise care se încadrează în prevederile alin. (1) au dreptul să presteze fără licenţă serviciul de distribuţie în baza deciziei prevăzute la alin. (5).”